

Een vitamine tegen kanker?

Vitamine D lijkt een bijdrage te kunnen leveren bij de preventie van bepaalde kankers. Maar via welke mechanismen? De moleculaire biologie begint antwoorden te geven op deze vraag.

Bestaat er een verband tussen vitamine D en kanker? Met andere woorden: beschermt vitamine D tegen kanker of althans tegen bepaalde kankers? Een tekort aan deze vitamine en osteoporose (het gevolg hiervan) zijn in ieder geval een risicofactor voor borstkanker. El Ayoubi *et al.*¹ hebben een co-horte bestudeerd van 635 patiënten met borstkanker. Bijna een op drie had osteopenie of osteoporose. Een tekort aan vitamine D was frequenter bij gemenopauseerde vrouwen dan bij niet gemenopauseerde. Ernstig tekort was eveneens frequenter na de menopauze. Bijna de helft van deze vrouwen met vitamine D-gebrek en een zelfde aantal met osteoporose hadden maar zeer weinig fysiek activiteit. De voedselaanbreng van vitamine D via zuivelproducten en zeeproducten was significant geringer bij vrouwen met een vitamine D-tekort en osteoporose dan bij de anderen. Uit deze eerste bevindingen kunnen we dus besluiten dat vitamine D-tekort en osteoporose veel voorkomen bij vrouwen met borstkanker.

Eensluitende feiten

Dit is natuurlijk niet voldoende om tot een oorzakelijk verband te besluiten. Maar er zijn alsmear meer vaststellingen en we vinden gelijkaardige data in een andere studie door Bilinski en Boyages². Zij bestudeerden een groep van 214 Australische vrouwen bij wie recentelijk de diagnose van borstkanker werd gesteld. Voor deze studie werden de vrouwen vergeleken met 852 controlevrouwen. Het mediane plasma-gehalte van 25(OH)D was significant lager bij de patiënten dan bij de controles. Dergelijk verschil werd zowel in de zomer als in de winter vastgesteld. Er werd ook nog een verschil vastgesteld na stratificatie in functie van de leeftijd of BMI, alhoewel in de beide gevallen er geen statistische significantie was. Maar in een regressie-analyse bleek de concentratie van 25(OH)D omgekeerd evenredig met de Odds Ratio voor borstkanker. In vergelijking met vrouwen met voldoende plasmaconcentratie van 25(OH)D was de odds ratio

>>>

>>>

voor borstkanker hoger dan 2 bij vrouwen met deficiëntie of tekort van 25(OH)D.

Hollis *et al.*³ zijn nog verder gegaan met prostaatkanker. In studies was immers aangegeven dat vitamine D een rol speelt bij de verdere evolutie van subklinische kankers van de prostaat naar een klinisch stadium. De auteurs hebben in een open studie Afro-Amerikaanse patiënten bestudeerd met recent gediagnosticeerde kanker. In deze populatie was er tegelijkertijd een hoge prevalentie van vitamine D-tekort en een hoge prevalentie van prostaatkanker. De auteurs hebben aan deze patiënten een suppletie gegeven van 4000 IU per dag van vitamine D₃ gedurende een jaar. De resultaten wijzen erop dat deze vitamine een voordeel geeft: de biopsie was niet meer positief bij de helft van de deelnemers.

Een mogelijk mechanisme

Nemazannikova *et al.*⁴ stellen dat vitamine D de initiatie en progressie van bepaalde huidkankers zou kunnen afremmen. De auteurs zeggen dat vitamine D een rol speelt bij het regelen van talrijke intracellulaire signalisatiepathways die mogelijk verband houden met de oncogenese. Het is mogelijk dat de receptor van vitamine D zelf een regulator zou kunnen zijn van de celdgroei en -differentiatie. De hypothese van dergelijk mechanisme zou moeten worden onderzocht bij alle kankers waarvan bekend is dat er een verband bestaat met vitamine D. ●

Dr J. Andris

Referenties

1. Bener A, El Ayoubi HR. The role of vitamin D deficiency and osteoporosis in breast cancer. *Int J Rheum Dis.* 2012; 15(6): 554-61. doi: 10.1111/1756-185X.12017.
2. Bilinski K, Boyages J. Association between 25-hydroxyvitamin D concentration and breast cancer risk in an Australian population: an observational case-control study. *Breast Cancer Res Treat.* 2012 Dec 14. [Epub ahead of print].
3. Hollis BW, Marshall DT, Savage SJ *et al.* Vitamin D(3) supplementation, low-risk prostate cancer, and health disparities. *J Steroid Biochem Mol Biol.* 2012 ; pii: S0960-0760(12)00245-2. doi: 10.1016/j.jsbmb.2012.11.012. [Epub ahead of print]
4. Nemazannikova N, Antonas K, Dass CR. Role of vitamin D metabolism in cutaneous tumour formation and progression. *J Pharm Pharmacol.* 2013 Jan; 65(1): 2-10. doi: 10.1111/j.2042-7158.2012.01527.x. Epub 2012 Apr 25.

Vitamines zijn niet gevaarlijk !

Recent verschenen in de pers nog maar eens berichten die de indruk geven dat vitamine- (of antioxidanten-) supplementen schadelijk zouden zijn, graag hadden we de situatie wat toegelicht. Vooreerst: er is een wetgeving die een maximum oplegt in België én in Europa (!), en ten tweede: vitamine-preparaten zijn bedoeld om een goede gezondheid te behouden en/of te ondersteunen. Het moet duidelijk zijn dat zieke personen een aangepaste behandeling behoeven.

Aan het brengen van de resultaten van studies die gedaan geweest zijn met hoge doseringen (doseringen die niet in de handel vrij verkrijgbaar zijn) en/of bij zieke personen, heeft de man en de vrouw met de pet weinig boodschap. Ook moet men opletten met overview publicaties waarvan de titel niet altijd de lading dekt en men dus die publicatie écht wel moet «bestuderen» en niet afgaan op een summary of commentaar van de ene of andere «expert».

Conclusie:

Vitamines zijn niet gevaarlijk: de producten die vrij verkrijgbaar zijn, zijn wettelijk (binnen EU!) gereguleerd en worden gecontroleerd. Als de consument zich houdt aan de voorgeschreven dagdosering zijn vitamines, en bij uitbreiding antioxidant en voedingssupplementen in het algemeen, niet gevaarlijk en kunnen ze wél effectief helpen om aan de dagelijkse behoefte aan vitaminen en mineralen te voldoen opdat er minder of geen tekorten zouden ontstaan (ijzer, calcium, B-vitamines, magnesium, vitamine D, omega-3 vetzuren, selenium etc).

Naar een persbericht van Pharma Nord

